

Varliga bjartskygdir

- Vit halda okkum hava gjørt okkara heima-arbeiði men vilja eisini vera realistiskir, tí siga vit, at vit eru varðliga bjartskygdir sigur Richard Hardman hjá Amerada Hess, sum tó ikki sær ein turran brunn sum nakra vanlukku. So mugu teir fara aftur til tekniborðið og stinga út í kortið av nýggjum

Ben Arabo, stjóri hjá Amerada Hess í Føroyum saman við Steve Boldy, nýggja stjóranum hjá Hess í Norðureuropa og Richard Hardman, sum herfyri segði Føroyum farvæl við ynskinum um góða eydna

Myndjan

OLJULEITING

Jan Müller

Í hesum døgum hevur oljusamtakið The Faroes Partnership við Amerada Hess, Dong, British Gas og Atlants Kolvetni borað góða helvt av brunnum Marjun suðuri á landgrunninum. Boringin byrjaði 20. september og skulu borast knappir 4000 metrar. Enn er einki líkið út um boringina, men Sosialurin skilur, at spenningurin er serliga stórur júst í hesum døgum, tí borurin skuldi koma niður á eitt av mongu málunum í brunnum, tó at tað ikki er sjálvt høvuðsmálið.

Stutt áðrenn boringin byrjaði vórðu fleiri av oddamonnum hjá Amerada Hess á vitjan í Føroyum. Millum teirra vóru Steve Boldy, sum herfyri

tók við sum leitingarstjóri hjá Amerada Hess í norður og vestur Europa. Hann tekur sær av leiting í Norra, Danmark, Bretlandi og nú eisini Føroyum og tók við eftir Jan Evensen, sum í november í fjør tók við starvi í Vietnam. Steve Boldy vitjaði í Føroyum herfyri í sambandi við at Richard Hardmann, ein av veteranunum í felagnum, fór frá sum altjóða leitingarstjóri hjá Amerada Hess.

Sosialurin tosaði við teir báðar.

Steve Boldy er rættiliga bjartskygður um boring teirra á landgrunninum. Prospektið hjá Hess er óðrvísi enn tað hjá hinum feløgnum, men dýpið

minnir um tað hjá Statoil.

Hóast Statoil og BP bora turran brunnar, so heldur Steve Boldy ikki, at tað hevur stórvegis ávirkan á teirra prospekt. -Tað broytir ikki vónir okkara til at gera eitt fund, tí okkara leitmodell er óðrvísi við einum stórum sjálvstøðugum strukturi í undirgrundini. Hóast brunnarnir hjá Statoil og BP eru í sama øki, so liggja teir kortini nakað frá Marjunbrunninum. Steve Boldy vísir á, at tað stutt frá tí strukturunum teir eru eftir, finnst kolvetnispor á bretskum øki. -So hvat enn spyrst burtur úr hjá hinum, so fer tað á ongan hátt at broyta okkara meting av møgu-

leikanum at gera fund.

- Ikki fyrr enn tú veit, hvør "Playtype" - slag av leitmodell - virkar, so fær tú góð úrslit. Tá Foinaven varð funnið riggaðu nærum allar boringarnar eftir tað. Vit vita ikki, hvat slag av "playtype" riggar í Føroyum. Men fyrri okkum er tað sera avgerandi, at teir næstu brunnarnir vísa tekin til olju og gass, so vit halda at her finst ein virkin oljuskipan. Vit vita bara ikki, hvat slag av fellum kann brukast ella riggar í føroyskum øki. Vit hava gjørt okkara forarbeiði út frá tí playtype, sum hevur verið brúkt í bretsku partinum, men tað kann vera, at tað ikki riggar her.

Vit bora ein brunn av tí "gamla klassiska slagnum". Hetta er ikki tað slagid sum t.d. Schiehallion, sum er ein stratigrafisk fella.

Tí sigur Richard Hardman, at teir eru varðliga bjartskygdir. Teir vilja eisini vera realistiskir.

- Men hvat nú um allar tríggar boringarnar í ár eru turrar?

- So hava vit fingið trí týðandi datapunkt. Vit kunnu arbeiða seismikkinn av nýggjum og endurskoða hann. Vit vita, at tað eru reflektiónir frá onkrum í undirgrundini. Men vit kenna ikki verulig orsökina til tað. Summar av reflektiónum eru basalt, onkrar sillir men flestu teirra halda vit eru sedimentir. Vit vita, at olja og gass er framleitt her. Stóra óvissan er, hvussu fellurnar eru. Tá tú gert eitt fund, er sannlíkið fyrri fleiri fund uppafur stórri. Tí tá kanst tú leita eftir líkandi tingum. Um allar brunnarnir eru turrir so mugu vit fara aftur til tekniborðið og hyggja eftir tilfarinum vit hava.

- Fella vit, sum leita í fátt og missa mótið, so verður einki funnið. Spurningurin er at vita, nær tú skal gevast. Vit hildu á vestan fyrri Hetland, tá allir aðrir vórðu givnir við undantaki av BP. BP boraði Foinaven av tí, at vit funnu Strathmore og týðulig oljuspor. (Nakað eystan fyrri Foinaven, blaðm.) Tað gjørdi, at BP fór víðari og fann Foinaven.

Richard Hardman viðgongur annars, at tað kann verða torført at fáa onnur feløg at vísa føroyska økinum ans, um allar boringarnar í tí fyrstu útbjóðingini enda við at vera turrar. Men fleiri feløg eru longu her og tey vilja halda síni lyfti um at bora 8 brunnar í fyrstu atløgum. Men vit fara at ansa eftir ikki at tveita góðar pengar eftir vánaligum.

- Men eru tríggar turrir brunnar ikki sera negativ tóðindi at lata oljuheiminum?

- Vit mugu verja okkum ímóti tí. Vit mugu minnast til, at 76 brunnar vórðu boraðir áðrenn Foinaven oljufeltið varð funnið, og í

Eingin orsök til ótta

OLJA OG ÁRIN

Jan Müller

Um tað verða gjørd stór oljufund á føroyska landgrunninum, hvørja ávirkan heldur Richard Hardman, fráfarandi altjóða leitingarstjóri hjá Amerada Hess hesi kunnu fáa á føroyska samfelagið, nú arbeiði longu er til allar hendur og búskapurin er nógv upphitadur?

- Tá eg arbeiði í Norra bóru mong ótta fyrri útviklinginum. Tórshavn í dag minnr nógv um Stavanger, tá eg kom hagar í 1975. Fólk bóru ótta fyrri teimum nógvum pengunum, sum skuldu floyna inn í samfelagið. Men hvat er hent. Norskur idnaður hevur ment seg, og kring allan heim er norskar fyrirkur. Hetta ikki minst takka verið oljuginnum. Eg haldi norðmenn hava borið seg skilagott at, tá teir hava gjørt ilógur, og teir hava vunnið nógv uppá tað. Føroyingar, sum eru vanir at arbeiða hart og skilagott, fara at fáa eins nógv burtur úr.

- Vit síggja, at nógv er gjørt fyrri at kanna umhvørvið, áðrenn boringin byrjaði, men tað eru fleiri, sum vísa á, at einki er gjørt fyrri at kanna sosiala umhvørvið. Heldur tú, at myndugleikarnir hava misrøkt sína ábyrgd á hesum øki?

- Tað haldi eg ikki. Teir hava gjørt eitt gott arbeiði við at fyrirleika leitingina, sum jú er grundarlagið undir øllum øðrum. Tað er skeivt at selja skinnið, fyrr enn bjørnin er skotin. Bíðið við hesum til títa hava fingið ta fyrstu bjørnina. Føroyingar hava góða tíð og eru ikki ov seinir á sjóvarfallinum. Finna vit olju í ár, so verður fyrsta oljan neyvnan á marknaðinum fyrr enn í 2006.

Richard Hardman vísir á, at pengarnir fara ikki at streyma inn í samfelagið, fyrr enn framleiðslan rættiliga er í gongd. Hann á-sannar, at tað fara at koma fleiri fólk til landið næstu árinum men kortini er tað avmarkað. - Finna vit olju við Føroyar, verður mynd-

in at líkjast nógv henni hjá Amerada Hess í Danmark.

Har eru vit umleið 60 fólk á Amerada Hess skrivstovuni. Alt annað verður gjørt av donskum feløgum. T.d. tekur Esbjerg Oilfield Service sær av at manna pallarnar. Kravið til manning í sambandi við at útvikla eitt oljufelt á landgrunninum hevði svarað til manningina á trimum stórum trolarum, harav ein stórur partur hevði kunnað verið føroyingar. Á landi høvdu tveir triðingar av manningini á skrivstovuni verið føroyingar. Eg haldi, at alt hetta hevði kunnað veitt ein vælkoman møguleika í mun til fiskivinnuna, tá hugsað verður um at hava eitt alternativ eitt nú í verri tíðum. Eg haldi eisini, at royndir tykkara á sjónum høvdu kunnað komið sera væl við í hesi nýggju vinnuni.

Uppá fyrispurning hvat vil henda, um tað verður gjørd fleiri stór fund her næstu árinum telur Steve Boldy, leitingarstjóri, at tað tá í fyrsta lagi vil vera eitt

positivt problem. Men hann leggur tó aftrat, at tað er ikki bara sum at siga tað at fara undir at útvikla fleiri felt eftir stuttari tíð. -Tað hevði sjálvandi verið áhugavert at kunnað útvikla fleiri felt í senn, tí tað vil skapa nýggjar møguleikar, men taka vit royndirnar vestan fyrri Hetland, so var risastóra feltið Clair funnið í 1978, og nú-staðni sær út til, at olju-framleiðsla kann byrja.

Steve Boldy vísir eisini til gongdina í Noregi, har tað eisini varð tjakast um, hvussu nógv olja skuldi takast upp frá byrjan. Tá varð gjørt av at taka oljuna upp og seta pengarnar í oljugrunnin heldur enn at lata oljuna vera verandi í undirgrundini at goyma til komandi ættarlið.

Góð ráð

Richard Hardman, sum kom til Føroya fyrst í 90-unum at fyrirleika seg til at leita eftir olju, heldur seg hava fingið gott innlit í samfelagið her og hugs-

anarháttin hjá fólkinum. Hann hevur hesi ráð at geva føroyingum: -Verið ikki ov spentir í byrjanini. Finna vit ikki olju beinanvegin so takið tað róligt. Føroyingar eru eitt sera pragmatisk fólkaslag. Takið tingini, sum tey koma og latið vera við at taka tað, sum liggur longur frammi, ov tungt.

Fyrsti spurningurin er at finna oljuna. Næsti at hyggja eftir sosialu avleiðingunum. Triði at handfara inntøkurnar á ein slíkan hátt, at hetta ikki nerver og skaðar føroyska samfelagið. Eg trúgvi tit klára alt tað, tí títa hava ein ómetaliga stórann fyrirum. Hóast tit kunnu vera ósamdir um gongdina, tá tit tjakast, so veit eg, at tit megna at styra gongdini. Títa hava bæði hegni, vilja og dirvi til tað. Hetta eru mínar royndir saman við føroyingum nú í skjótt 6 ár. Eg ynski tykkum alt tað besta.

Steve Boldy, nýggi stjórin fyrri Føroyaøkinum, vísir til útviklingin í Hetlandi og Orknoyggiunum, har tey hava livað í stórar harmoni

við oljuni í 25 ár. Bæði plássini hava havt oljuhavnir, hvørs virksema ikki hevur nervað samfeløgin.

Ein av stóru spurningunum, um olja verður funnin, er, hvørt oljan skal í land í Føroyum ella hon skal flytast beinleiðis víðari til verandi oljuhavnir í eitt nú Hetlandi. Tann spurningin settu vit Richard Hardman, sum heldur hetta vera ein spurning um raðfesting. Hann ivast stórliga í um, vit vilja fáa stórra inntøkur við at taka oljuna til Føroya enn til Sullom Voe í Hetlandi. - Vit hoyra, at tað er turrur á arbeiðsmegi. Og skulu tit til at taka ímóti oljuni so mugu tit til at innflyta arbeiðsmegi á byggja eina oljuhavn. Er tað tað tit ynskja? Gloymið ikki at sveisarar vunnu sínar pengar uppá at taka gjald frá fólki at koma ígjøgnum landið. Um tit vilja lata oljuna fara til Sullom Voe heldur enn til Føroya og tit fáa meira inntøkur burtur frá tí, so hevði eg ikki ivast í tí.